

metodický materiál

ROZVOJ JEMNÉ MOTORIKY

Vypracoval: Mgr. Pavlína Langrová, Pavla Vlčková a Šárka Slezáková
Škola: Mateřská škola – U Dubu, Týniště nad Orlicí

2021

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Mateřská škola - U Dubu, Týniště nad Orlicí, Družstevní 938

Družstevní 938

517 21 Týniště nad Orlicí

Manuál k pomůckám pro rozvoj jemné motoriky

Mgr. Pavlína Langrová

Pavla Vlčková

Šárka Slezáková

2021

Manuál k pomůckám pro rozvoj jemné motoriky

Co je jemná motorika a proč je potřeba rozvíjet?

Jemná motorika je motorika ruky a prstů. Velice úzce souvisí i s motorikou mluvidel, a protože je řeč nezbytnou součástí našeho celého života, je podstatné v mateřské škole cílit na prvky pro její rozvoj. Jemná motorika se zaměřuje na koordinaci ruky a oka. Ta je předpokladem pro zvládnutí čtení a psaní. Pokud dítě nemá ruku uvolněnou, způsobuje mu to problémy i v běžných každodenních činnostech. Jemnou motoriku se dítě učí od narození, a proto je důležité sledovat její vývoj od raného věku a předcházet špatným návykům.

Čím můžeme jemnou motoriku rozvíjet?

Kromě zapojování dítěte do všech každodenních činností jako je například vaření, odemykání dveří, skládání prádla a dalších činností je důležité dítě vést k osamostatnění v hygieně a oblékání (zapínání knoflíků, patentů, zipů, zavazování tkaniček, sbírání drobných předmětů nejen při úklidu apod. Pro rozvoj jemné motoriky jsou také vyráběny přímo didaktické pomůcky a hračky. Jejich vhodným výběrem dítě podporujeme a posouváme dál. Patří mezi ně například – navlékání korálků, sady ke třídění předmětů, zatloukání kladívkem, skládání kostek, vyšívání pomocí speciálních per a provázků, práce s modelovací hmotou, malování prstovými barvami, skládání mozaiky a práce s nářadím.

Níže najdete popis všech pomůcek s návodem, jak s nimi pracovat. K rozvoji jemné motoriky jsme zvolili tyto hračky a pomůcky: pískovničku, kinetický písek, sensorické dřevěné pexeso, společenskou hru Mlsný mravenečník, magnetickou knihu se zábavnými obličejí, zapínací dřevěný rám a balanční labyrint dřevěný s kuličkou.

Pískovnička

Předškolní věk je považován za období optimálního rozvoje grafomotorických dovedností a jemné motoriky. Pískovnička je ideální pomůcka, kterou pro tento rozvoj u dětí v naší mateřské škole používáme. Nenásilnou a přirozenou formou si mohou děti s pískem jenom hrát a přesypávat z jedné dlaně do druhé. Ptáme se dětí, jaký písek je, jak je jim příjemný. Velice oblíbená je práce s dřevěnými hrabičkami a válečky, kdy se jednoduše a rychle vytvoří zajímavé obrazce v písku. Kreslení v pískovničce provádíme prstem nebo gumovým štětcem. Intenzivně se zaměřujeme na správný úchop. Zajímavá a žádaná je technika kreslení trubičkou, buď na předkreslený vzor, nebo volné kreslení. Dále do písku děti obtiskují různé předměty a tvoří tím zajímavé stopy např. kutálející se terapeutický balonek, dřevěné raznice atd. S pískovničkou děti pracují velmi rády a vždy o ni mají zájem.

Kinetický písek

Kinetický písek je skvělá pomůcka při rozvoji jemné motoriky. Je vhodný, když chceme děti uklidnit a nechat je zrelaxovat. Hra s tímto pískem působí terapeuticky a redukuje stres. Kinetický písek je složen z 98% písku a 2% tvoří pojivo směsi. Dají se k němu dokoupit různé formičky na tvoření – děti tak mohou stavět hrady, stromy, zvířata apod. Nebo můžeme děti nechat tvořit dle jejich fantazie a tím podporovat její rozvoj.

Senzorické dřevěné pexeso

Senzorické dřevěné pexeso je určeno dětem od 3 let. Tato hra podporuje rozvoj paměti a postřeh. Skvělá je také pro rozvoj jemné motoriky a hmatu. Obsahuje 5 oboustranných herních karet a 21 dřevěných dílků. Děti si vyberou, zda budou mít herní kartu otočenou obrázkem nahoru, nebo zda budou dílky přiřazovat podle stínu. Poté už vybírají pouze podle hmatu z pytlíčku dílky, které potřebují na svou herní kartu. Vítězí ten, kdo jako první bude mít nasbírané všechny dílky. V pytlíčku je ale jeden dílek navíc – a to kostička. Pokud ji někdo vytáhne, musí všechny dílky ze své herní karty vrátit zpět.

Mlsný mravenečník

Tuto skvělou pomůcku využijeme s dětmi hlavně během povídání o zvířátkách. Při této hře mají děti za úkol pomocí dlouhé pinzety, která zde nahrazuje mravenečníkův dlouhý jazyk, vytáhnout malé mravence z mraveniště. Je to výborné na soustředění, rozvoj jemné motoriky a nácvik manuální zručnosti.

Magnetická kniha

Magnetická kniha je určena dětem od 3 let. Na první pohled děti zaujme- má pestrobarevný motiv a dílky drží na magnetu – ten děti milují. Kniha obsahuje magnetické dílky jako jsou ústa, nos, oči, vlasy, brýle apod. Děti tak mohou vytvářet obličej podle své vlastní fantazie, nebo podle předloh na kartičkách, které jsou součástí knihy. Magnetická kniha rozvíjí fantazii a jemnou motoriku.

Zapínací dřevěný rám

Tento rám je skvělý pro nácvik jemné motoriky, soustředění se a hlavně naučit se být samostatný při oblékání.

(není foto – pomůcku zatím fyzicky nemáme k dispozici)

Balanční labyrint dřevěný s kuličkou

Dřevěný labyrint s kuličkou, délka 28 cm, šířka 32 cm, výška 7,5 cm. Vrchní plocha je pohyblivá a ovládá se dvěma kolečky nahoru a dolů, vlevo a vpravo. Kulička se má dopravit určenou cestou po ploše do cíle. V dráze jsou překážky ve formě provrtaných dírek v průměru 1 cm, kudy kulička často propadne a vykutálí se ven. Dítě proto musí pracovat velmi soustředěně, pomalu, citlivě. Stále musí sledovat kuličku a najít pro ni nejefektivnější trasu. Kolečky na bocích labyrintu, které dítě drží levou a pravou rukou současně, pohybuje balanční vrchní plochou podle potřeby. U dítěte se velmi rozvíjí logické myšlení, trpělivost, postřeh, jemná motorika obou rukou. U dětí je dřevěný labyrint velmi oblíbený a rádi s ním pracují.

